

Miért fizetünk többet?

Az élelmiszerek többségének növekedett az ára a járványhelyzet hatására

● **Jelentősen drágultak az élelmiszerek Romániában a járványhelyzet következtében a Versenytanács friss elemzése szerint. A legnagyobb mértékben a gyümölcsök ára nőtt, de a húsfélék és az alapélelmiszerek esetében is számottevő áremelkedés történt.**

kedés volt tapasztalható az országban a korábbi évhez képest (2,2 milliárd lejről 2,6 milliárd lejre nőtt az eladások összértéke). A legnagyobb mértékben a marhahúskonzerv, az alma, a búzaliszt, a tojás, a tehéntej, a laskafélék és a citrom iránt nőtt meg a kereslet. Ami az árakat illeti, a növekedés mértéke széles skálán mozog a csirke felsőcomb esetében tapasztalt 0,3 százalékos emelkedéstől a piros alma 105,6 százalékos drágulásáig. A húsfélék esetében átlagosan 11,8 százalékos áremelkedést jegyeztek, de a legnagyobb növekedés a zöldségek és gyümölcsök esetében történt: a 22,7 százalékos drágulás azt jelenti, hogy minden kilogramm zöldségért és gyümölcsért átlagosan egy lejjel többet fizetünk.

Leginkább az alma drágult, de a citrom és a narancs, illetve a fehérbab esetében is jelentős áremelkedés figyelhető meg. Az alapélelmiszerek kategóriájában is sok esetben drágulás történt: a napraforgóolaj ára 15,7 százalékkal, az előrecsomagolt fehér kenyéré 14,3 százalékkal, a fehér liszté pedig 9,7 százalékkal emelkedett, illetve kisebb mértékben ugyan, de az olaj, a rizs, a laskafélék, a cukor, a búzadara és a kukoricaliszt ára is nőtt. A vizsgált 48 termék közül mindössze hat esetben tapasztalt árcsökkenést a Versenytanács, ezek a csirke alsócomb, a csont nélküli csirkemell, a sárgarépa, a fehér burgonya, a hagyma és az XL méretű tojás. Utóbbiból viszont az is látszik, hogy az S, M és

L méretű tojások ára emelkedett, és érdekes módon a legkisebb, azaz S méret esetében tapasztalható a legnagyobb árnövekedés.

Több oka is van

Az árak emelkedésének számos oka van Szabó Árpád közgazdász szerint. Mint rámutatott, Romániában az élelmiszerárak korábban is magasabbak voltak más országokhoz képest a vásárlóerőhöz viszonyítva, és ezt csak tovább súlyosbította a járványhelyzet. Ennek több oka van, az egyik legrégebbi szerinte az, hogy a mezőgazdaság államosítása, majd visszaállamosítása során több hibát követtek el. „Igaz, hogy csúnya dolog volt, amikor a kom-

munizmusban elvették az emberek földjeit és eszközeit, viszont az sem volt megfelelő, ahogy szétverték a termelőszövetkezeteket a rendszerváltás után. Rossz volt a mezőgazdaság visszaépítése, hiszen hiába adták vissza az embereknek a földeket, ha nem voltak eszközeik, hogy hatékonyan megműveljék. A megfelelő technológia hiányában csak nagyon drágán tudták megtermelni a termékeket, ezért az ország ráállt arra, hogy külföldről hozza be a rosszabb minőségű, de olcsó termékeket. Ezért történhet meg ma is, hogy a hagyományos ptyókaterjesztő vidékeknek számító Csíki- és Gyergyói-medencékben működő nagyáruházakban is törökországi krumplit lehet vásárolni” – mutatott rá a szakember. Hozzátette: az sem tett jót a hazai termelésnek, hogy elterjedt az a szemléletmód, amely szerint sokan lenézték a mezőgazdasági munkát. „Nem termeljük meg a saját élelmiszereinket, külföldről kell ezeket behozni, és ez az áron is meglátszik, hiszen a járványhelyzet miatt a szállítás is nehezebbé és költségesebbé vált. A húsfélék közül a disznóhús drágult a leginkább, és ez annak is köszönhető, hogy mivel megnőtt a biztonsági kockázat a járványhelyzetben, illetve a szigorú ellenőrzések is jelentős összegekbe kerülnek, ezt sok esetben a vásárlókkal fi zettetjük meg. A gyümölcsök esetében továbbá a szállítási gondokon túl az is hozzájárulhatott az áremelkedéshez, hogy megnőtt a kereslet, mivel a járványhelyzet miatt a lakosság több gyümölcsöt kezdett fogyasztani” – zárta Szabó Árpád.

áremelkedés

ISZLAI KATALIN

A járványhelyzet okozta élelmiszer-drágulás témájában közölt átfogó elemzést a napokban a Versenytanács, amelyben kilenc kiskereskedelmi áruházlánc adatai alapján 48 terméket vizsgáltak, és ezek közül 42 esetben drágulást tapasztaltak.

Mi mennyit drágult?

Mint az elemzésben leszögezték, az élelmiszerek árának növekedése azért is jelent nagy nehézséget Románia lakossága számára, mivel Európa-szerte nálunk teszik ki a fogyasztói kosár legnagyobb részét az élelmiszerek, a lakosság bevételeinek közel harmadát erre költi. Az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat adatai ugyanakkor arra is rámutatnak, hogy az év első kilenc hónapjában Romániában nőtt a legnagyobb mértékben a gyümölcsök és a sertéshús ára a tagállamok közül. Az elemzés szerint a szükségállapot és a vészhelyzet ideje alatt az eladások terén 17,8 százalékos növe-

Kettős növekedés. Többet vásároltunk idén, de jóval többet is fizettünk az élelmiszerekért

◀ KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: GÁBOS ALBIN

Hargita Megyei Számvevőszék: 410 ezer lejes kár érte Székelyudvarhelyt

● **A 2016–2019-es időszak kifizetéseit vizsgálta a Székelyudvarhelyi Polgármesteri Hivatalnál a Hargita Megyei Számvevőszék: a hatóság négy ügyben emelt kifogást, jelentésük szerint mintegy 400 ezer lejes kár érte a várost. A jegyzőkönyv megfellebbezésére ügyvédet fogadna a városvezetés.**

KOVÁCS SZTER

A csütörtökre tervezett soros ülés első napirendjében Venczel Attila jegyző ismerteti a számvevőszék idei döntésének tartalmát a testülettel, majd az ülés utolsó napirendjeként Gálfi Árpád polgármester ügyvédfogadási szán-

dékát tárgyalják, mivel a városvezető megfellebbezné a hatóság döntését. A számvevőszék ugyanis négy esetben emelt kifogást az említett, 2016–2019-es időszak kifizetéseit illetően.

Kifogások több területen

Zörgő Noémi, a polgármesteri hivatal sajtószóvivője kifejtette: a város érde-

keinek védelmére többször is kérte a polgármester a korábbi testület jóváhagyó szavazatait, de az RMDSZ-frakció ezt egyetlen alkalommal sem támogatta, így a számvevőszék által kifogásolt kifizetések mögött nem voltak jóváhagyó tanácshatározatok. Területvásárlási ügyek kapcsán is talált hibát a hatóság: a polgármesteri hivatal szakértői véleményezést kértek a megvásárolandó területek felértékelésére, ez alapján történt meg a vásárlás, ám a számvevőszék ennek ellenére is sokallja a kifizetett összeg egy részét. De nemcsak a vásárlási összeget találta túl magasnak a hatóság, hanem ugyanebben a folyamatban a szakértői véleményezésre kifizetett összeget is kifogásolták. A munkát egyébként

egy brassói szakképző végzte, tizenegy Szentimre utcai és egy, a város szombatfalvi részén lévő ingatlant értékelték fel. A szakkézzel kötött szerződés összértéke áfa nélkül 5200 lej volt. A beruházások terén is állapított meg rendellenességeket a hatóság: az építőipari minimálbér – egyébként kötelező – növelése miatt ugyanis több székelyudvarhelyi beruházás költségét növelni kellett. Ilyen például az Orbán Balázs Általános Iskola sportterme (amely jövő év végére készül el), vagy a Mihail Kogălniceanu utcai 4-es számú tömbház hőszigetelése. „A költség-növelések kiszámolására vonatkozó törvényi háttér nem világos, eltérő az alkalmazott módszertan” – magyarázta a sajtószóvivő.

410 ezer lejes kár

A számvevőszék a felsorolt négy ügyben összesen mintegy 410 ezer lejes kárt állapít meg. A kár keletkezésének körülményei tisztázására, illetve az összegek behajtására Székelyudvarhely fő hitelutalványozóját, azaz a polgármestert nevezik meg. A behajtás határideje jövő év május 31-e. Mivel a számvevőszéki jelentésben felhozottakkal nem ért egyet, a döntés megfellebbezésére jogi képviselőt fogadna Gálfi Árpád polgármester, a csütörtöki tanácsülés utolsó napirendi pontjaként ennek jóváhagyására kéri az önkormányzati testületet.

Üdvarhelyszék